

เวลาศำรฎุญ แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว
 จะเสด็จ พระราช ดำเนิน ดั่ง เจ้า ถึง ทำ นำ
 พระราช วัง เจ้า จะ ได้เสด็จ ลง สู่วีระ พระ ที่นั่ง
 ประทับ ทิศนา การ ไป ขึ้น เวื่อ พระ ที่นั่ง สุริย
 มณฑล ที่เกาะเกิด ต้อง ลง ไป ตาม ตำ แม่ น้ำ
 ผ่าน กรุง เทพ ๆ ลง ไป เมือง สมุท ปรากการ
 ครั้น ออก นอก ดันตอน จะ ได้เสด็จ เจ้า ขึ้น
 เวื่อ ที่นั่ง เปน เสรี การ

เสด็จ พระราช ดำเนิน พระราช วัง บาง ปอน

วันที่ ๒๓ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก. ๑๑๘
 เวลาบ่ายโมง ๓๐ นาที พระบาท สมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว เสด็จ ออก พระ ที่นั่ง ศักรกรี มหา ปราสาท
 ทรง รถ พระ ที่นั่ง เสด็จ พระราช ดำเนิน ไป ประทับ
 สเคซัน รด ไฟ มี พระราช ดำรัส ด้วย ผู้ ที่ มา ร้อง
 เสด็จ พอ สมควร แล้ว เสด็จ ขึ้น ทรง รถ ไฟ พระ
 ที่นั่ง คัน พิเศษ เวลา บ่าย ๒ โมง รด ไฟ พระ
 ที่นั่ง ใช้ จักร ออก จาก สเคซัน ไป ประทับ ที่
 สเคซัน บาง ปอน เสด็จ ลง จาก รด ไฟ พระ ที่นั่ง
 มี พระราช ดำรัส ด้วย ผู้ ที่ มา ร้อง เสด็จ แล้ว เสด็จ
 ลง ทรง เวื่อ พระ ที่นั่ง ไป เทียบ ทำ พระ ที่นั่ง
 วโรภายู พิมาน แล้ว เสด็จ ขึ้น

การ รับ ฮิสรอยัลไฮเนสปรินซ์เฮนรี

สมเด็จพระเจ้า ฝรั่ง ยาเฮอ กรุงปรัสเซีย
 ด้วย ตาม โปรแกรม ซึ่ง ได้ กล่าว ใน ราชกิจจา
 นุเบกษา แผ่น ที่ ๓๗ ลง วันที่ ๑๐ ธันวาคม นั้น
 แล้วว่า ฮิสรอยัลไฮเนส ปรินซ์เฮนรี กรุง ปรัสเซีย
 จะ ได้เสด็จ เข้า มา ถึง กรุง เทพ ๆ วันที่ ๑๗
 ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ นั้น
 ครั้น ถึง วันที่ กล่าว มานี้ เวลา เข้า ทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้นาย พลตรี พระยา
 สห ราชเดโชไชย สมุท ราช องครักษ์ ๑ พระยา

พิพัฒ โภษา ปลัด ทูลฉลอง กระทรวง ว่า การ
 ต่าง ประเทศ ๓ จมื่น จง ภักดี องค์ ขวา เจ้า
 พนักงาน พระ ราช พิธี โหม่ง กระทรวง วัง ๑ พระ
 สมุท บรานุรักษ์ ผู้ว่า ราชการ เมือง สมุทปรากการ
 ๑ นาย เวื่อ ศรี หลวง ประดิษฐ์ นาเวายุทธ ๑ ลง
 เวื่อ พระ ที่นั่ง สุริย มณฑล พร้อม ด้วย เวื่อ
 มกุฎ ราช กุมาร แด เวื่อ มุรชาวลิต สวัสดิ์ ซึ่ง
 เปน เวื่อ รบ สำหรับ ตาม เสด็จ แด ประจำ อยู่ กับ
 เวื่อ รบเยอรมัน ออก ไป รับ อยู่ที่ นอก ท่น ตำ
 ออก ไป

เวลา เข้า ๓ โมง ครึ่ง เห็น เวื่อ ที่ นั่ง ปรินซ์เฮนรี
 กับ เวื่อ รบ ซึ่ง เปน เวื่อ สำหรับ ตาม เสด็จ ๑ ตำ
 มา ถึง ที่ เวื่อ รบเยอรมัน ยิง ปืนใหญ่ ทำ นบ ของ
 สยาม ๒๓ นัด เวื่อ มกุฎ ราช กุมาร แด เวื่อ
 มุรชาวลิต สวัสดิ์ ยิง ตอบ ตำ ตะ ๒๓ นัด แล้ว
 ท่าน ผู้ ที่ ออก ไป รับ แต่ง ตำ เต็ม ยก ลง เวื่อ
 กรร เขียง สำหรับ เจ้า นั้น ไป เทียบ เวื่อ ที่ นั่ง ของ เจ้า
 พระยา สห ราชเดโชไชย ขึ้น ไป ทูล ค้อน รับ แด
 นำ ผู้ ที่ ไป ด้วย นั้น เฝ้า แล้ว เจ้า ได้เสด็จ ลง
 เวื่อ ไฟ เด็ก พร้อม ด้วย พระยา สห ราชเดโชไชย
 แด กับ ตน เวื่อ แด องครักษ์ ท่าน ผู้ ที่ ไป รับ
 นอก นั้น กับ ผู้ ที่ ตาม เสด็จ เจ้า ก็ ได้ ลง เวื่อ
 กรร เขียง มา พร้อม กัน เมื่อ เวื่อ ที่ นั่ง เจ้า เทียบ
 เวื่อ พระ ที่นั่ง สุริย มณฑล แล้ว เจ้า เสด็จ ขึ้น
 ประทับ บน เวื่อ พระ ที่นั่ง สุริย มณฑล ทหาร
 เวื่อ ได้ ทำ วันทียาอุช ถวาย คำนับ แด เป้า แตร
 สรวลัญญ พระ บารมี เยอรมัน แด ชัก ชง แผ่น ดิน
 เยอรมัน ขึ้น ที่ เสา ท้าย แล้ว เวื่อ พระ ที่นั่ง สุริย
 มณฑล ใช้ จักร เข้า มา พร้อม กับ เวื่อ มกุฎ
 ราชกุมาร ซึ่ง เปน เวื่อ รบ ตาม เสด็จ ส่วน เวื่อ
 มุรชาวลิต สวัสดิ์ นั้น ประจำ อยู่ กับ เวื่อ รบ
 เยอรมัน ที่ นอก ดันตอน เมื่อ เวื่อ พระ ที่นั่ง ถึง
 บ้อม พระ จุฑจอมเกล้า ที่ บ้อม ได้ ยิง ปืนใหญ่

ถวายคำนับ ๒๓ นิต แล้วเรือ พระที่นั่ง ไซ้จักร
 ค่อมมา เจ้าได้เสวย ถวาย วัน พร้อมด้วย ข้า
 ราชการ ที่ ออกไป รับ เสด็จ ตาม เสด็จ มา ในเรือ
 พระที่นั่ง ด้วย เมื่อเรือ พระที่นั่ง ถึง หน้า ดุสิตนที
 ซึ่ง โปรดเกล้าฯ ให้ พระราชวรินทร์ เจ้าพนักงาน
 ใหญ่ ใน กระทรวงวัง นำเรือ พระที่นั่ง ทวยเทพ
 ถวายกร ไป คอยรับเสด็จ อยู่นั้น พระราชวรินทร์
 ได้ขึ้นไป บนเรือ พระที่นั่ง สุริยมณฑล พระยา
 สี่ทราศ เตโชไชย นำ เฝ้า แด่ กราบ ทูล เชิญ เสด็จ
 ลง ประทับเรือ พระที่นั่ง ทวยเทพ ถวาย กร มีเรือ
 ทหาร นำคู่ ๑ เรือ กดอง ๑ ลำ เมื่อเสด็จ ลง
 จากเรือ พระที่นั่ง สุริยมณฑล ทหาร ได้ ทำ
 วันทียาวุธ ถวายคำนับ แด่ เป้า เพลง สรเสริญ
 พระ บารมี เยอรมัน แด่ ดน ขง แผ่น ดิน เยอรมัน
 จาก เฝ้า ท้าย เรือ มกุฎ ราชกุมาร ยิง ปืน ใหญ่
 ถวายคำนับ ๒๓ นิต ส่วน ผู้ที่ ตามเสด็จ ก็ ได้
 ลงเรือ ลำต่อไปแล้ว เรือ พระที่นั่ง พาย ขึ้น มา
 ตาม ลำนำเจ้า พระยา

เวลาบ่าย ๓ โมง ๔๐ นาที พระบาท สมเด็จพระ
 พระเจ้า อยู่หัว ทรงเครื่อง เต็มยศ จอมพลทหาร
 บก ประทับเครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ อินทรีดำ
 กรุง เยอรมัน เสด็จ ออก พระที่นั่ง จักรกรี มหา
 ปราสาท ประทับ รถ พระที่นั่ง นาย พลโท เจ้า
 พระยา สุรศักดิ์ มนตรี สมุห ราช องครักษ์ ตาม
 เสด็จใน รถ พระที่นั่ง ด้วย เสด็จ พระราช ดำเนิน
 พร้อมด้วย กอง ทหาร ม้าหลวง มี ขง ประจำ กอง ให้
 นำหลัง ไป ประทับ พระที่นั่ง ราชกิจ วินิจฉัย คอย
 รับ ปรีณศ เสนวี พร้อมด้วย พระบรม วงษานุวงศ์
 แด่ ข้า ราชการ กรม มหาดเล็ก กรม พระ ตำรวจ
 กระทรวง วัง แด่ กระทรวง นครบาล แด่ กรม
 ทหาร บก

เวลาบ่าย ๔ โมง เรือ พระที่นั่ง ทวยเทพ
 ถวาย กร เทียบ ทำ ราชวติฐ พระ บาท สมเด็จพระ

พระเจ้า อยู่หัว เสด็จ พระราชดำเนิน ลง รับ ที่ ทำ
 ปรีณศ เสนวี ขึ้น เฝ้า พระบาท สมเด็จพระ พระเจ้า
 อยู่หัว มี พระราช ปฏิสันถาร โดย พระราช ทูตย
 ยินดี เปน อย่างยิ่ง ใน เวลานั้น ทหาร แถว สำหรับ
 พระ เกียรติยศ ทำ วันทียาวุธ ถวายคำนับ แด่ วง
 ทำ เพลง สรเสริญ พระ บารมี เยอรมัน แด่ พระ
 บาท สมเด็จพระ พระเจ้า อยู่หัว ทรง นำ พระ บรมวงษา
 นุวงศ์ ให้ ปรีณศ เสนวี ทรง รู้จัก แด่ ปรีณศ เสนวี
 ทรง นำ ผู้ที่ ตามเสด็จ มา ด้วย นั้น เฝ้า พระ บาท
 สมเด็จพระ พระเจ้า อยู่หัว แด่ พระบาท สมเด็จพระ พระเจ้า
 อยู่หัว ทรง นำ ตรวจ แถว ทหาร แด่ เสด็จ ขึ้น
 ประทับ รถ พระที่นั่ง พร้อมด้วย ปรีณศ เสนวี
 มี กอง ทหาร ม้า หลวง พร้อมด้วย ขง ประจำ กอง
 ให้ นำ หลัง เสด็จ พระราชดำเนิน มา ประทับ พระ
 ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท ส่วน ข้า ราชการ ฝ่าย
 สยาม แด่ เยอรมัน ก็ ขึ้น รถ คืบ คืบ ๆ กัน มา
 ตามลำดับ เมื่อ รถ พระที่นั่ง เข้า ประตู พิมาน
 ไชยศรี ทหาร แถว สำหรับ พระ เกียรติยศ ซึ่ง ยืน
 แถว อยู่ ที่ หน้า ศาลา รัฐมนตรี สภา ทำ วันทียาวุธ
 ถวายคำนับ แด่ วง ทำ เพลง สรเสริญ พระ บารมี
 เยอรมัน แด่ รถ พระที่นั่ง เทียบ อัมฉันท พระ ที่นั่ง
 จักรกรี มหา ปราสาท พระเจ้าน้องยาเธอ กรม
 หมื่น พิทยธำภา พุทธิ ชาติา เสด็จมาที่ กระทรวง
 วัง พร้อมด้วย ราช องครักษ์ คอยรับเสด็จ อยู่ที่
 นั้น พระบาท สมเด็จพระ พระเจ้า อยู่หัว ทรง นำ
 ให้ ปรีณศ เสนวี ทรง รู้จัก แด่ ทรง นำ ขึ้น พระ
 ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท มี เจ้า พนักงาน กระทรวง
 ทรง วัง แด่ กรม มหาดเล็ก ถือไม้ เท้า นำเสด็จ
 พระราชดำเนิน แด่ มี มหาดเล็ก ถือ ทวน แซง
 สอง ข้าง แด่ เสด็จ พระราช ดำเนิน มา ประทับ ที่
 ท้อง พระโรง สีสมภู ใน ท้อง พระโรง นี้ มี เสด็จมาที่
 ท้าว นาง แด่ ข้า ราชการ ผู้ใหญ่ คอยเฝ้า
 อยู่พร้อม กัน แด่ พระ บาท สมเด็จพระ พระเจ้า

อยู่หัว ทรงนำให้ บรินค์ เฮนรี ทรง รั้ง ำ เสนาบดี
 ท้าว นาง แด ข้า ราชการ ผู้ใหญ่ ซึ่ง เฝ้า อยู่ ที่
 นั้น แล้ว พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว ทรง
 นำ บรินค์ เฮนรี ไป ทาง พระ ที่ นั้ง จักรกรี มหา
 ปราสาท องค์ ด้วน ออก เฝ้า สมเด็จ พระ นาง เจ้า
 พระ บรมราชินี นารถ พระ เจ้า น้อย ยา เชอ
 กรม หมื่น พิทยธรรมา พุทธิ ชาติ ตาม เสด็จ เข้า ไป
 ใน ห้อง นั้น ด้วย ประทับ มี พระราช ดำรัส อยู่ ฎเภาะ
 ใน พระราช วงษ์ เปน ที่ สนิท ษิต ชอบ พระ ราช
 อัทธยา ไศรย เปน อย่าง ยิ่ง ใน เวลา นี้ พระ ยา สี่ ห
 ราช เตะ ไชย ได้ นำ ผู้ ที่ ตาม บรินค์ เฮนรี มา
 ด้วย นั้น ให้ รั้ง ำ กับ เสนาบดี แล ท้าว นาง
 แด ข้า ราชการ ผู้ใหญ่ นั้น แล้ว พระ บาท สมเด็จ
 พระ เจ้า อยู่ หัว พระ ราชทาน พระ บรมราชานุญาต
 ให้ บรินค์ เฮนรี ทรง นำ ผู้ ที่ มา ด้วย เฝ้า สมเด็จ
 พระ บรมราชินี นารถ แล้ว พระ บาท สมเด็จ พระ
 เจ้า อยู่ หัว เสด็จ มา ขึ้น รถ พระ ที่ นั้ง พร้อมด้วย
 บรินค์ เฮนรี เสด็จ พระ ราชดำเนิน ไป สังก ถึง วงษ์
 สราญรมย์ พระ เจ้า ตุก ยา เชอ พระ องค์ เจ้า
 จัระ ประวัติ วรรคต กับ เจ้า หมื่น ไวย วรรนารถ
 รับ เสด็จ อยู่ ที่ นั้น ส่วน ผู้ ที่ ตาม เสด็จ ก็ ได้
 ขึ้น รถ คัน ต่อ ๆ ไป เหมือน เมื่อ เวลา มา ถึง
 เมื่อ เสด็จ ถึง วงษ์ สราญรมย์ แล้ว มี พระ ราชดำรัส
 ปฏิสันถาร อยู่ พอ สมควร แล้ว เสด็จ ถดับ ประทับ
 รถ พระ ที่ นั้ง เจ้า พระ ยา สรุคักติ มนตรี ตาม เสด็จ
 ใน รถ พระ ที่ นั้ง ด้วย บรินค์ เฮนรี เสด็จ ออก มา
 สังก พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว ถึง รถ พระ
 ที่ นั้ง แล้ว พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว เสด็จ
 ถดับ สู่ พระ บรม มหา ราชวงษ์ เมื่อ เสด็จ ถดับ ถึง
 พระ บรม มหา ราชวงษ์ แล้ว ทรง พระ กรุณาโปรด
 เกล้า ๆ ำ ให้ นาย พลโท เจ้า พระ ยา สรุคักติ
 มนตรี สมุหราช องครักษ์ เเชิญ เกร็อง ราช
 อิศริ ยากรณ์ ัน มี เกียรติคุณ รุ่งเรือง ยิ่ง มหา

จักรกรี บรม ราช วงษ์ ไป พระ ราช ทาน
 แก่ อิศรยัต ไชยเนต บรินค์ เฮนรี แห่ง กรุง ปรุคเซ็ย
 ได้ แดง ความ ชอบ พระเศษ พระคุณ ใน พระบาท
 สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว มา แก่ เจ้า พระยา สรุคักติ
 มนตรี ด้วย
 อนึ่ง ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ๆ ำ ให้ เสนาบดี
 กระทรวง วงษ์ ออก หมาย เเชิญ เจ้า แด พระบรม
 วงษา นุวงษ์ ราชทูต ต่าง ประเทศ แด ข้า ราชการ ที่
 ตาม เสด็จ เจ้า แด ข้า ราชการ ฝ่าย ทหาร พล
 เรือ น รวม ๔๐ เข้า มา รับ พระ ราชทาน เสด็จ
 เต็ม ยศ ใหญ่ ใน พระบรม มหา ราชวงษ์ ครั้น
 เวลา ที่ ม ครึ่ง เจ้า ทรง รถ มา แก่ วงษ์ สราญรมย์
 เข้า มา ใน พระบรม มหา ราชวงษ์ เทียบ รถ ที่
 บัน ไค เด็ก ด้วน ด้วน ออก พระ เจ้า น้อย ยา เชอ
 กรม หมื่น พิทยธรรมา พุทธิ ชาติ เสนาบดี
 กระทรวง วงษ์ ทรง รับ เจ้า ขึ้น ไป พัก ที่ พระ
 ที่ นั้ง จักรกรี มหา ปราสาท องค์ ด้วน ออก พร้อม
 ด้วย พระบรม วงษา นุวงษ์ ทั้งปวง พระบาท
 สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว แล สมเด็จ พระนาง เจ้า
 พระบรมราชินี นารถ เสด็จ ออก ณ พระ ที่ นั้ง นั้น
 ครัด กับ เจ้า แด พระบรม วงษา นุวงษ์ พอ
 สมควร ครั้น ข้า ราชการ พร้อม แล้ว เสด็จ ออก
 พร้อม ด้วย เจ้า แด พระบรม วงษา นุวงษ์ สู่ ท้อง
 พระ โรง สี่ ชมภู ทรง ปราได้ย ราชทูต ต่าง
 ประเทศ แด ท่าน เสนาบดี ข้า ราชการ ซึ่ง ประชุม
 อยู่ ณ ที่ นั้น พอ สมควร แล้ว เสด็จ พระราช
 ดำเนิน โดย ทาง ท้อง พระ โรง ถาดง ประทับ ใต้
 เสดย ณ พระ ที่ นั้ง มุด สถาน บรม อาศน์ พร้อม
 ด้วย ผู้ ที่ เเชิญ มา ทั้งปวง เมื่อ เสดย ถึง เกร็อง
 หวาน พระบาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว มี พระราช
 ดำรัส ชอบ พระเศษ พระคุณ สมเด็จ พระเจ้า
 เอมเปอเรอ เยอรมัน ที่ได้ ทรง รับ เสด็จ เมื่อ
 คราว เสด็จ พระราช ดำเนิน ณ กรุง เยอรมัน ๕๓

ทรง แสดง พระราช อนุเคราะห์ ยินดี ที่ โปรด ให้ เจ้า
 เล็ดจ์ มา เยี่ยม เยือน กรุง สยาม แล้ว พระ ราชทาน
 ไซย มงคต แก่ เจ้า ด้วย แคร วัง ทำ เพลง สรเสริญ
 พระ บารมี เฮอร์มัน แด ปริณค เชนวี จึง กราบ
 บังคม ทูล พระ กรุณา ใน การ ที่ จะ ทรง นำ
 กระบี่ พระบรม ราชโอง การ อันนี้ แด ทั้ง การ
 รับ รอง ทั้งปวง ไป กราบ ทูล ส้มเต๋จ พระเจ้า
 เอมเปอเรอ เฮอร์มัน แด แสดง ความ ขอบ พระเดช
 พระคุณ ที่ ทรง รับ รอง เปน อันดี แด ถวาย ไซย
 มงคต พระบาท ส้มเต๋จ พระเจ้า อยู่หัว แด ส้มเต๋จ
 พระบรม ราชินี นารก ด้วย แคร วัง ทำ เพลง
 สรเสริญ พระ บารมี แล้ว ประทับ เสวย อยู่ ณ
 เล็ดจ์ เล็ดจ์ ลู่ ท้อง พระโอง กถาง พระ ที่นั่ง
 จักรกรี มหา ปราสาท ทรง ปราย โดย ผู้ ที่ มา รับ
 พระ ราชทาน ทั้งปวง พอ ส้มคอง แล้ว เล็ดจ์ ขึ้น
 พร้อมด้วย เจ้า เข้าสู่ พระ ที่นั่ง ดำรง สวัสดิ์
 อนัญวงษ์ ครวัด กับ เจ้า ใน ส่วน พระราช วงษ์ ขำ
 ราชการ ที่ ตาม เล็ดจ์ เจ้า พัก อยู่ กับ ขำ ราชการ
 ใน พระราช สำนัก ที่ พระ ที่นั่ง ส้มมคิ เทวราช
 อุปบัตจน เวลา ๕ ทุ่มเศษ เจ้า แด ผู้ตาม
 เล็ดจ์ กราบ ถวาย บังคม ถา กถับ ลู่ วัง สรวณรมย์
 พระบาท ส้มเต๋จ พระเจ้า อยู่หัว เล็ดจ์ ขึ้น

เวลาบ่ายวัน นี้ พระบรม วงษา นุวงษ์ ได้ เล็ดจ์
 ไป ทรง เยี่ยม เยือน แด ขำ ราชการ ก็ ได้ ไป
 ขึ้น นาม เล็ดจ์ แสดง ความ นบถือ เปน กัน มาก

วันที่ ๑๘ ธันวาคม เปน วัน กำหนด ที่ ปริณค
 เชนวี จะ ได้ เล็ดจ์ มา เยี่ยม พระบรม ศพ ส้มเต๋จ
 พระบรม โอรสา ธิราช เจ้าฟ้า มหา อธิรุณ ธิศ
 แด พระศพ พระเจ้า บรม หัยยิกา เธอ กรม ส้มเต๋จ
 พระ สุตา รัตน ราช ประยูร ที่ พระ ที่นั่ง ดุสิต มหา
 ปราสาท เวลา เข้า ๓ โมง ๓๐ นาที ปริณค เชนวี
 ขึ้น รถ ที่นั่ง พร้อมกับ พระเจ้า ลูก ยาเธอ
 พระองค์ เจ้า จีระ ประวัตี วรเดช ล้วน ผู้ที่ มา

ด้วย ก็ ได้ ตาม เล็ดจ์ มา พร้อม กัน รถ ที่นั่ง
 เข้า ประตู วิเศษ ไซย ศรี ประตู พیمان ไซย ศรี
 เมื่อ ผ่าน นำ ศาตา รัฐมนตรี สภา ทหาร แถว นำ
 พระ ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท ทำ วัน ทิยา วุช
 ถวาย คำ นบ เอน ธง เป้า ขลุ่ย แด คี กถอง รถ
 ที่นั่ง มา หยุด ที่ ประตู กำแพง แก้ว ด้าน ตะวันออก
 พระ ที่นั่ง ดุสิต มหา ปราสาท พระเจ้า น้อย ยาเธอ
 กรมหมื่น พิทยธาก พฤฒิ ธาดา เสด็จ บัด
 กระทรวง วัง ทรง รับ อยู่ ที่นั่น พา ขึ้น ไป เฝ้า
 พระบรม ศพ แด พระ ศพ บน พระ ที่นั่ง ดุสิต มหา
 ปราสาท แด ทรง วง พวง มา โดย ที่ พระบรม
 ศพ แด พระ ศพ แล้ว ทรง พา ไป ทอด พระเนตร
 วัด พระศรี รัตน ศาสดา ราม ทั้ง ใน พระ อุโบสถ
 แด พระพุทธรูป รางค ปราสาท พระ มณฑป พระ
 ศรี รัตน เจดีย์ แด รูป ภาพ ตาม พระ ระเบียบ ทัว
 แล้ว เล็ดจ์ ขึ้น รถ ที่นั่ง ที่ หลัง วัด พระ ศรี รัตน
 ศาสดา ราม เล็ดจ์ กถับ วัง สรวณรมย์

เวลา บ่าย ๔ โมง ปริณค เชนวี เล็ดจ์ ประพาศ
 ตาม ถนน แล้ว ๆ เล็ดจ์ ไป เยี่ยม พระเจ้าน้อย
 ยาเธอ กรมหลวง ดำรง ราชา นุภาพ แด เล็ดจ์
 ไป เฝ้า ส้มเต๋จ พระเจ้าน้อย ยาเธอ เจ้าฟ้า กรมพระ
 ภาณุ พันธุวงษ์ วรเดช แด เสวย น้ำชา ที่นั่น แด
 เล็ดจ์ กถับ แด ได้ เล็ดจ์ ไป ทรง เยี่ยม คอบ พระ
 บรม วงษา นุวงษ์ อัน ได้ เล็ดจ์ ไป เยี่ยม ไว้ แด
 งาน นี้ ด้วย

เวลา คำ วัน นี้ โปรดเกล้า ๆ ให้ เชิญ ปริณค
 เชนวี มา เสวย พร้อม ด้วย พระบรม วงษา นุวงษ์
 รวม ๑๒ ทั้ง ที่ ประทับ เปน การ ใน พระบรม
 ราชวงษ์

แด โปรดเกล้า ๆ ให้ เชิญ ขำ ราชการ สันทรร ศค ๑๑๘
 ดนตรี ที่ พระ ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท ให้ ส่ง เครื่อง ราช
 ยาม ครั้ง อีก คอน หนึ่ง

แต่ที่กระทรวงว่าการต่างประเทศ พระเจ้า
น้องยาเชอ กรมหลวงเทเวศร์ วโร ประการ
ได้เชิญราชทูตกงซุด แต่ผู้แทนรัฐบาลต่าง
ประเทศ แต่ผู้ที่ตามเสด็จเจ้า แต่ข้าราชการ
ไปประชุมด้วย

ครั้งเวลา ที่ครั้ง เจ้า ทรง รุด มา แต่ วง
สราญรมย์ เทียบ-รถที่ อัมฉันท พระ ที่นั่ง
จักรกรี มหาปราสาท พระเจ้า น้อง ยา.ชอ
กรมหมื่น พิทยธาดา พลตรี ชาดา รัช อยู่ ที่ นั้น
ทรง พาเข้า ไป เมื่อ พระบาท สมเด็จพระ เจ้า อยู่หัว
แต่ สมเด็จพระบรมราชินี นารถ ที่ พระ ที่นั่ง
สมมติ เทวราช อุปไต แล้ว เสด็จ พระราช ดำเนิน
ไป ประทับ ที่ เสด็จ เมื่อ เสด็จ เสด็จ แล้ว เสด็จ
ไป ประทับ พระ ที่นั่ง บรมราช สถิตย โนนพัวร์
แต่ พระ ที่นั่ง ดำรง สวัสดิ์ อนัญญะ

ส่วน ที่ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ เมื่อ
เสด็จ เสด็จ แล้ว พระเจ้า น้อง ยา.ชอ กรมหลวง
เทเวศร์ วโร ประการ ทรง พา ผู้ ที่ เสด็จ แล้ว
นั้น มาสู่ พระ ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท แต่ ข้า
ราชการ ที่ รับ เชิญ ใน ตอน นี้ ได้ มา พร้อม กัน
ที่ พระ ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท มุขกระดาน
ด้าน ตวัน ตก เมื่อ เข้า ระเบียบ พร้อม แล้ว
พระบาท สมเด็จพระ เจ้า อยู่หัว เสด็จ ออก พร้อม
ด้วย ปรีณศ เสนวี มา ประทับ ที่ พระ ที่นั่ง จักรกรี
ปราสาท มุขกระดาน ด้าน ตวันตก ประทับ พัง
ดนตรี ของ พระยา เทเวศร์ วงษ์ วิวัฒน์ ทูต เสด็จ
ดนตรี ร้อง แต่ ดีดี คี เบ่า ต่าง ๆ ถวาย จน หมด
ชุด ตอน แรก แล้ว พระ บาท สมเด็จพระ เจ้า
อยู่หัว เสด็จ พร้อม ด้วย ปรีณศ เสนวี แต่ ผู้ ที่ มา
ประชุม พัง ดนตรี นั้น ไป เสด็จ เสด็จ วัง ที่ พระ
ที่นั่ง จักรกรี มหา ปราสาท ท้อง พระ โมง กวาง เมื่อ
เสด็จ เสด็จ ทรง ปราได้ ผู้ ที่ เชิญ มา ใน ตอน นี้
แล้ว เสด็จ ออก มา ประทับ พัง ดนตรี ต่อ ไป จน

หมดชุดที่ ๒ แล้ว เสด็จ ขึ้น เสด็จ เสด็จ วัง
ที่ ห้อง เสด็จ พร้อม ด้วย ปรีณศ เสนวี ส่วน ผู้ ที่
เชิญ มา ทั้งปวง นั้น ได้รับ พระ ราชทาน ของ วัง
ที่ พระ ที่นั่ง มุตสถาน บรม อวสน์ เสด็จ เสด็จ แล้ว
ปรีณศ เสนวี กราบ ถวาย บังคม ถา กัดบิ ไป วัด
สราญรมย์ พระ บาท สมเด็จพระ เจ้า อยู่หัว เสด็จ
ออก ประทับ ท้อง พระ โมง สัมภู มี พระ ราช
ดำรัส ปราได้ ด้วย ท่าน ทั้งปวง พอ สมควร แล้ว
เสด็จ ขึ้น

วันที่ ๑๘ ธันวาคม เวลาเช้า ๓ โมงเศษ
ปรีณศ เสนวี ทรง รุด ที่นั่ง ไป ทอด พระเนตร
วัด สุกทัศน์ เทพวาราม พระยา วุฒิกการ บดี รับ
เสด็จ อยู่ ที่ ประตู ถัด นำ เสด็จ ทอด พระเนตร
พระ อุโบสถ พระ วิหาร แต่ ตาม พระ ระเบียบ
แต่ สมเด็จพระ วันรัตน์ เจ้า อาวาส ได้รับ ราช
ปราได้ ถวาย พระพร ตาม สมควร แล้ว เสด็จ
ไป ทอด พระเนตร บรม บรรพต หลวง ไตร กิศยา
นุการ หลวง ภัคตี นฤเบศร์ กระทรวง ธรรมการ
รับ เสด็จ อยู่ ที่ นั้น แต่ นำ เสด็จ ขึ้น บน บรม
บรรพต แต่ ทอด พระเนตร ใน บริ เวณ บรม
บรรพต ทัว แล้ว เสด็จ ไป โรง เถียง เด็ก ทอด
พระเนตร เสด็จ แล้ว เสด็จ ประพาศ ไป ตาม
ถนน กรุงเกษม มา ทาง ถนน เจริญ กรุง กัดบิ วง
สราญรมย์ เสด็จ คลางวัน ที่ วง สราญรมย์

เวลาบ่าย ๓ โมงเศษ เสด็จ ไป ทอด พระเนตร
โรงเรียน ทหารบก พระเจ้า ลูก ยา.ชอ พระองค์
เจ้า จีระ ประวัติ วรเดช รับ เสด็จ อยู่ ที่ นั้น
นักเรียน ได้ เข้า แถว ทำ วันทียา.ชอ ถวาย คำนับ
พร้อม กัน แต่ สมเด็จพระ เจ้า ลูก ยา.ชอ
เจ้า พ้า กรมขุน นครราช สิริมา ซึ่ง ทรง เปน
นักเรียน นายร้อย ได้ เสด็จ ไป ใน การ นี้ ด้วย
แล้ว เสด็จ ไป ทอด พระเนตร ตาม บริ เวณ
โรงเรียน ทัว แล้ว เสด็จ กัดบิ

เวลา ค่ำวันนี้ เสด็จ ไปเสวยที่ สถาน ทูต
เยอรมัน

วันที่ ๒๐ ธันวาคม เวลา เข้า ๓ โมงเศษ
เสด็จ ไป ทอด พระเนตร มิวเซียม เจ้าพระยา

ภาสกรวงศ์ รับเสด็จ อยู่ ที่นั่น แลนำ ทอด
พระเนตร ในสถาน ที่นั้น ทัดแล้ว เสด็จ กลับ

เสวย กวาง วันที่ ๒๑ ธันวาคม
เวลา บ่าย เสวย น้ำชา ใน พระราช อุทยาน

สวนรมย์ เจ้าพนักงาน ได้ พา ช่าง เมื่อ กวาย
ทอด พระเนตร พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว

เสด็จ พระราช ดำเนิน ไป ทรง เยี่ยม เยือน ใน
เวลานี้ ด้วย

เวลา ค่ำ เสวย แล้ว เสด็จ ลง ประทับ เรือ ที่นั่ง
ที่ทำ ราช วรดิฐ เสด็จ ไป ในการ เค้น รำ ของ

ข้าราชการ กรม ทหาร เรือ
เวลา ๔ ทุ่มเศษ พระบาท สมเด็จพระเจ้า

อยู่ หัว ทรง เครื่อง เวลา เย็น อย่าง จอม พล
ทหาร เรือ เสด็จ พระราช ดำเนิน โดย รถ พระ

ที่นั่ง ไป ดู ที่ ราช วรดิฐ พระเจ้าน้อง ยาเธอ
กรมหมื่น พิทยดาบ พลตรี ชาดา ตามเสด็จ ใน

รถ พระที่นั่ง แล้วเสด็จ ลง ทรง เรือ พระที่นั่ง
๑๐ แจก ชำม ฟาก ไปเทียบ ที่ เรือ พระที่นั่ง

มหาจักรกรี ซึ่งเทียบ ท่า หน้า ที่ว่า การ กรม ทหาร
เรือ พระเจ้าน้อง ยาเธอ กรมหลวง ประจักษ์

ศิลปาคม แล พระยา ชลยุทธ โยชินทร รับเสด็จ
ที่นั่น ทรง ปราศรัย ผู้ที่ มา ประชุม อยู่ พอ

สมควร แล้ว เสด็จ พระราช ดำเนิน พร้อม ด้วย
บริรักษ์ เสนวี ไป ทอด พระเนตร ที่ ต่าง ๆ ใน

ที่ ว่า การ กรม ทหาร เรือ แล้วเสด็จ กลับ ประทับ ใน
เรือ พระที่นั่ง มหา จักรกรี ไปรดเกล้า ฯ ให้

เปิด การ เค้น รำ ประทับ ทอด พระเนตร เค้น รำ
แลดอกไม้มงคล อยู่ จน เวลา ๕ ทุ่มเศษ เสด็จ

กลับ ลง ทรง เรือ พระที่นั่ง กลับไฟ ประทับ ทัดนา
การ ชำม ฟาก มาเทียบ ท่า ราช วรดิฐ เสด็จ ขึ้น

ทรง รถ พระที่นั่ง กลับ ดู พระบรม มหาราชวัง
ส่วน บริรักษ์ เสนวี ประทับ อยู่ จน ได้เวลา

ประทับ โต๊ะ เสวย เครื่องว่าง เวลา ดึก พระยา
ชลยุทธ โยชินทร ได้กล่าว ถวาย ไชย มงคล

พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว จบ แล้ว แคร วง
ทำเพลง สรเสริญ พระบารมี แล้ว พระเจ้าน้อง

ยาเธอ กรมหลวง ประจักษ์ ศิลปาคม ได้ ทรง
กล่าว ถวาย ไชย มงคล สมเด็จพระเจ้า เอ็มเปอ

เรอ แดเอม เปรด กรุง เยอรมัน จบ แล้ว แคร วง
ทำเพลง สรเสริญ พระบารมี เยอรมัน แล้ว พระยา

ชลยุทธ โยชินทร กล่าว ถวาย ไชย มงคล บริรักษ์
เสนวี ๆ ทรง กล่าว คำ ถวาย ไชย มงคล แก่

พระเจ้าน้อง ยาเธอ กรมหลวง ประจักษ์ ศิลปาคม
แล กรมทหาร เรือ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

แล้ว แคร วง ทำเพลง สรเสริญ พระบารมี ตาม
ธรรมเนียม ครั้น ได้เวลา แล้ว บริรักษ์ เสนวี

เสด็จ กลับ วัง สวนรมย์
(ยังมี ต่อไป)

พระ ราชทาน เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์
วันที่ ๑๗ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๙๑๗

ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ นาย พลโท
เจ้า พระยา สุรศักดิ์ มนตรี สมุหราช องครักษ์ เสด็จ

เครื่อง ราช อิศริยาภรณ์ อันมี เกียรติคุณ รุ่งเรือง
ยิ่ง มหา จักรกรี บรมราช วงษ์ ไป ถวาย อิศร

ยศ ไชยเนตร บริรักษ์ เสนวี กรุง ประดุจชัย
วันที่ ๑๗ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๙๑๗
ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ส่ง เครื่อง ราช